

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2021
Μάθημα: ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (045): Ακουστικές Δεξιότητες - Ανάλυση
ΛΥΣΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Ακουστικές Δεξιότητες

[30 μον.]

Οδηγίες

- Κυκλώστε την απάντησή σας, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.
- Ακολουθείστε τις οδηγίες που εκφωνούνται για να λύσετε τις ασκήσεις.
- Το κάθε απόσπασμα θα ακουστεί τρεις (3) φορές, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

1. Κυκλώστε τον ορθό χαρακτηρισμό των δύο (2) αρμονικών διαστημάτων που θα ακούσετε.

1.1 Διάστημα 1 **A. 4^η καθαρή** [1]

B. 5^η ελαττωμένη

Γ. 5^η καθαρή

Δ. 5^η αυξημένη

1.2 Διάστημα 2 **A. 6^η μικρή** [1]

B. 6^η μεγάλη

Γ. 7^η μικρή

Δ. 7^η μεγάλη

2. Σάς δίνονται οι βάσεις των δύο (2) αρμονικών διαστημάτων που θα ακούσετε.

2.1 Γράψετε τη δεύτερη νότα του κάθε αρμονικού διαστήματος, και [2]

2.2 Χαρακτηρίστε το κάθε αρμονικό διάστημα που σχηματίζεται (π.χ. 2μ, 4Κ). [2]

Διάστημα 1

Διάστημα 2

3η Μεγάλη

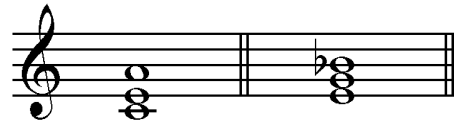
5η Ελαττωμένη

3. Κυκλώστε το είδος των δύο (2) τρίφωνων συγχορδιών που θα ακούσετε.

3.1 Συγχορδία 1

[1]

- A. Μείζονα, σε ευθεία κατάσταση
- B. Μείζονα, σε α' αναστροφή
- Γ. Ελάσσονα, σε ευθεία κατάσταση
- Δ. Ελάσσονα, σε α' αναστροφή**

3.2 Συγχορδία 2

[1]

- A. Ελάσσονα, σε ευθεία κατάσταση
- B. Ελάσσονα, σε α' αναστροφή
- Γ. Αυξημένη, σε ευθεία κατάσταση
- Δ. Ελαττωμένη, σε ευθεία κατάσταση**

4. Σάς δίνονται οι τρεις (3) από τις τέσσερις (4) νότες των δύο (2) τετράφωνων συγχορδιών που θα ακούσετε.

Η μία (1) από τις νότες της κάθε συγχορδίας είναι η βάση της.

4.1 Συμπληρώστε τη μία (1) νότα της κάθε συγχορδίας που λείπει, και

[1]

4.2 Χαρακτηρίστε τις συγχορδίες που δημιουργούνται ως προς το είδος και τη θέση τους.

[1]

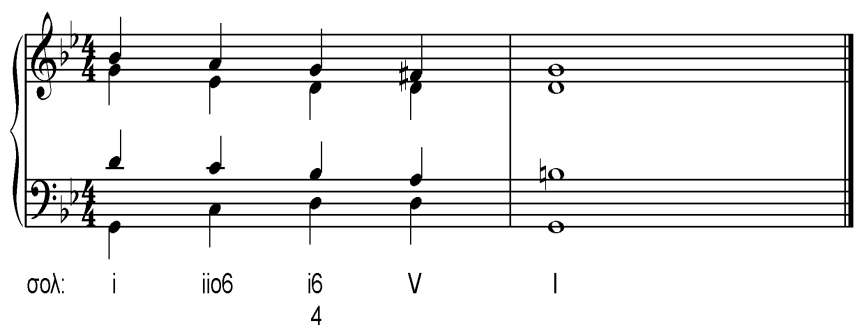
Είδος:
Θέση:

Μείζονα **Ελάσσονα**
β' αναστροφή **ευθεία κατάστ.**

5. Κυκλώστε την ορθή διαδοχή των συγχορδιών που θα ακούσετε.

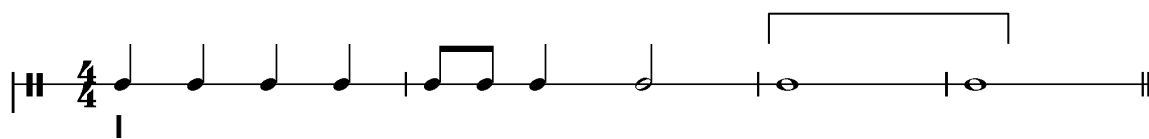
[3]

- A. I – ii⁶ – I⁶ – V – I
4
- B. i – ii^{o6} – i⁶ – V – i
4
- Γ. i – ii^{o6} – i⁶ – V – I
4**
- Δ. i – iv – i⁶ – V – i
4

6.1 Κυκλώστε την πτώση που δημιουργείται από τις δύο (2) τελευταίες συγχορδίες της τετράφωνης εναρμόνισης της μελωδίας που θα ακούσετε. [1]

Σάς δίνεται ο ρυθμός της και η πρώτη συγχορδία.

- A. Τέλεια
- B. Μισή
- Γ. Απροσδόκητη
- Δ. Πλάγια**

ΦΑ: I V6 4 I6 IV ii 7 V 7 I IV6 4 I

6.2 Γράψετε τις συγχορδίες που αποτελούν την πιο πάνω πτώση με λατινική αριθμηση. [1]

IV6 – I
4

Βαθμίδες: 0,5 + Θέση: 0,5

7. Σάς δίνεται ο ρυθμός και η αρχική τονικότητα της τετράφωνης εναρμόνισης της μελωδίας που θα ακούσετε.

Κυκλώστε την ορθή επιλογή της δήλωσης που ακολουθεί. [3]

ΦΑ: I

Η τετράφωνη εναρμόνιση της μελωδίας κινείται μετατροπικά προς:

- A. τη σχετική ελάσσονα
- B. την ομώνυμη ελάσσονα
- Γ. την υποδεσπόζουσα της αρχικής τονικότητας
- Δ. τη δεσπόζουσα της αρχικής τονικότητας**

ΦΑ: I vi V I 2 vi NTO: ii V I V 7 I

8. Γράψετε τη μελωδία που θα ακούσετε, ακολουθώντας τις οδηγίες που εκφωνούνται.[12]

Σας δίνονται τα ακόλουθα στοιχεία της μελωδίας:

- Αποτελείται από οκτώ (8) μέτρα.
- Χωρίζεται σε τέσσερις (4) φράσεις.
- Είναι γραμμένη στη Μι ελάσσονα.
- Έχει μέτρο 4/4.
- Ξεκινά με θέση, από τη νότα Μι στο τέταρτο διάστημα του πενταγράμμου.
- Ακούγεται η τονική συγχορδία, ο αρπισμός και ο παλμός για να ακολουθήσει η εκτέλεση ολόκληρης της μελωδίας.

ΤΕΛΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

3

5

7

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ 9 (Dictée)

1η Φράση

ΑΞΙΕΣ / ΡΥΘΜΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ							Σύνολο: 6,5
0,5	0,5	3	0,5	0,5	0,5	1	Πήρε:

ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ										Σύνολο: 10
4K	2μ	2μ	2μ	3μ	3μ	2M	2μ	2μ	1K	Πήρε:
3,5	0,5	0,5	0,5	1,5	1,5	0,5	0,5	0,5	0,5	

2η Φράση

ΑΞΙΕΣ / ΡΥΘΜΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ							Σύνολο: 14
3	3	1	3	3	1		Πήρε:

ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ														Σύνολο: 7
2μ	2μ	2M	2M	2M	2μ	1K	2μ	2μ	2M	2M	2M	2M	2μ	Πήρε:
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	

3η Φράση

ΑΞΙΕΣ / ΡΥΘΜΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ						
3	3	3	0,5	0,5	0,5	Σύνολο: 10,5
						Πήρε:

ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ												
3μ 1,5	3μ 1,5	4K 3,5	3M 1,5	3μ 1,5	6μ 3,5	2μ 0,5	2M 0,5	5K 3,5	2μ 0,5	2μ 0,5	4K 3,5	Σύνολο: 22
												Πήρε:

4η Φράση

ΑΞΙΕΣ / ΡΥΘΜΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ						
0,5	2	0,5	0,5	1	1	Σύνολο: 5,5
						Πήρε:

ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ										
1K 0,5	2μ 0,5	2μ 0,5	2M 0,5	2M 0,5	3μ 1,5	2M 0,5	3μ 1,5	2μ 0,5	8K 2	Σύνολο: 8,5
										Πήρε:

ΦΡΑΣΕΙΣ	ΑΞΙΕΣ / ΡΥΘΜ. ΣΧΗΜΑΤΑ		ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ		ΣΥΝΟΛΟ ΦΡΑΣΗΣ	
	Μον.	Πήρε	Μον.	Πήρε	Μον.	Πήρε
1η φράση	6,5		10		16,5	
2η φράση	14		7		21	
3η φράση	10,5		22		32,5	
4η φράση	5,5		8,5		14	
ΣΥΝΟΛΟ	36,5		47,5		84 : 7 = 12 ÷ 7 =

Οδηγίες

- Όλα τα θέματα αφορούν αποκλειστικά στα αποσπάσματα που θα ακούσετε.
- Το κάθε απόσπασμα θα ακουστεί τρεις (3) φορές.
- Πριν την πρώτη ακρόαση του κάθε αποσπάσματος, σας δίνεται χρόνος για να διαβάσετε τις ερωτήσεις.
- Κυκλώστε την απάντησή σας, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

Απόσπασμα 1 Μπαχ, Βραδεμβούργιο Κοντσέρτο, αρ. 2, Μέρος Ι , μμ. 1-8

1. Γράψετε ένα (1) ξύλινο και ένα (1) χάλκινο πνευστό που εκτελεί θεματικό υλικό.

0,5+0,5 = [1]

1.1 Ξύλινο: φλάουτο/αυλός, όμποε

1.2 Χάλκινο: τρομπέτα

2. Ποια είναι η υφή του αποσπάσματος;

[1]

A. μονοφωνική

B. πολυφωνική

Γ. ομοφωνική

Δ. ετεροφωνική

3. Ποια είναι η ενορχήστρωση του αποσπάσματος;

[1]

A. Solo

B. Tutti

Γ. Solo – Tutti

Δ. Tutti – Solo

Απόσπασμα 2: Σούμπερτ, Ο Βασιλιάς των Ξωτικών, μμ. 1-19

1. Σάς δίνεται το αριστερό χέρι του πιάνου μμ. 1-8, όπου τελειώνει η πρώτη φράση της εισαγωγής του πιάνου.

Ποιες είναι οι τρεις (3) συγχορδίες στα μέτρα 7-8, στα σημεία που υποδεικνύονται με *;

2 3 3 3 4 3 3

5 6 7 8

* * *

[1]

A. $i\overset{6}{4} - V - i$

B. $I\overset{6}{4} - V - i$

Γ. $V - V7 - i$

Δ. $V - i\overset{6}{4} - i$

2. Πώς αλλάζει η ένταση πριν την είσοδο του τραγουδιστή;

[1]

A. μειώνεται απότομα

B. μειώνεται σταδιακά

Γ. αυξάνεται απότομα

Δ. αυξάνεται σταδιακά

3. Σε ποιο χρόνο του μέτρου των 4/4 στο οποίο είναι γραμμένο το έργο ξεκινά ο τραγουδιστής;

[1]

A. στον πρώτο

B. στον δεύτερο

Γ. στον τρίτο

Δ. στον τέταρτο

Απόσπασμα 3: Σαίμπεργκ, «Peripetie», μμ. 1-18

1. Αριθμήστε τα ακόλουθα τρία (3) στοιχεία, σύμφωνα με τη σειρά που ακούγονται, μεταξύ άλλων, στο απόσπασμα. Σάς δίνεται το πρώτο στοιχείο. **1 X 3 = [3]**

1 Θεματικό υλικό από τα Κλαρινέτα και το Φαγκότο

4 Εκφραστική ιδέα από Κλαρινέτο

3 Φανφάρα από Κόρνα

2 Χρωματική κίνηση από Τρομπέτες και Τρομπόνια

Απόσπασμα 4: Χατζιδάκις, «Στέλλα», 1:23:23 – 1:24:02

1. Κυκλώστε τους δύο (2) χορούς που ακούγονται στο απόσπασμα, οι οποίοι προέρχονται από τον Ελληνικό και Αμερικανικό μουσικό πολιτισμό.

1.1 Ελληνικός Πολιτισμός **[1]**

A. Χασάπικο

B. Χασαποσέρβικο

Γ. Τσάμικος

Δ. Καλαματιανός

1.2 Αμερικανικός Πολιτισμός **[1]**

A. Τζαζ

B. Τανγκό

Γ. Ροκ

Δ. Disco

2. Κυκλώστε το κύριο όργανο που προβάλλεται στο απόσπασμα για τον κάθε πολιτισμό.

2.1 Ελληνικός Πολιτισμός **[0,5]**

A. Μπουζούκι

B. Μπαγλαμάς

Γ. Κιθάρα

Δ. Σαντούρι

2.2 Αμερικανικός Πολιτισμός **[0,5]**

A. Τρομπέτα

B. Τρομπόνι

Γ. Κοντραμπάσο

Δ. Πιάνο

Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ, *Βραδεμβούργιο Κοντσέρτο, αρ. 2, Μέρος I*

Σάς δίνεται απόσπασμα της παρτιτούρας του έργου μμ. 32 – 36

ΡΕ ΣΟΛ ΝΤΟ ΦΑ ΣΙb

1. Εντοπίστε την αντιστικτική κίνηση που υπάρχει στα μμ. 32-33, σημειώνοντας στην έναρξη των φωνών που τη δημιουργούν. [1]
2. Σημειώστε στη γραμμή του βιολοντσέλου με το πρότυπο και την πρώτη επανάληψη της αρμονικής αλυσίδας. [1]
3. Γράψετε στο κάτω μέρος της γραμμής του βιολοντσέλου δύο (2) συγχορδίες, η σύνδεση των οποίων προκύπτει από τον κύκλο των πεμπτών. [1]
4. Πώς ονομάζεται η μορφή του συγκεκριμένου κοντσέρτου της εποχής μπαρόκ; [1]
κοντσέρτο γκρόσο
5. Από ποιο μέρος της μορφής του κοντσέρτου προέρχεται το απόσπασμα; [1]
επεισόδιο
6. Σε ποια ομάδα οργάνων της μορφής του συγκεκριμένου κοντσέρτου ανήκει το όμποε; [1]
κονσερτίνο
7. Σε ποια ομάδα οργάνων της μορφής του συγκεκριμένου κοντσέρτου ανήκει η βιόλα; [1]
ριπιένο
8. Τι ρόλο εξυπηρετεί το βιολοντσέλο; **μπάσο κοντίνουο** [1]
επίσης αποδεκτό, δίνει την αρμονική βάση

Φραντς Σούμπερτ, Ο Βασιλιάς των Ξωτικών

1. Σάς δίνονται τα ακόλουθα δύο (2) αποσπάσματα.

- Απόσπασμα 1, μμ. 80-85

Στροφή 4 – Στίχοι 3-4, Πατέρας: «Ησύχασε, ησύχασε παιδί μου

ο άνεμος θροίζει στα ξερά φύλλα»

Sei ru-hig, bleibe ru-hig, mein Kind; in dür-ren Blättern säu-selt der Wind.

- Απόσπασμα 2, μμ. 105-112

Στροφή 6 – Στίχοι 3-4, Πατέρας: «Γιε μου, γιε μου, το βλέπω καθαρά

οι γέρικες ιτιές φαίνονται πολύ γκριζες»

Mein Sohn, mein Sohn, ich seh es ge-nau; es scheinen die al-ten

Wei-den so grau.

1.1 Ποιο είναι το νόημα των στίχων στο κάθε απόσπασμα;

[1]

Απόσπασμα 1	Απόσπασμα 2
Ο πατέρας:	Ο πατέρας:
A. εξοστρακίζει τους φόβους του παιδιού	A. εξοστρακίζει τους φόβους του παιδιού
B. αντιλαμβάνεται και αποδέχεται το κακό	B. αντιλαμβάνεται και αποδέχεται το κακό
Γ. προσπαθεί να απαγάγει το παιδί	Γ. προσπαθεί να απαγάγει το παιδί
Δ. κρατά ουδέτερη στάση	Δ. κρατά ουδέτερη στάση

1.2 Γράψετε το είδος της κλίμακας και την τονικότητα στην οποία καταλήγει το κάθε απόσπασμα.

[1]

Απόσπασμα 1: Σολ μείζονα	Απόσπασμα 2: Ρε ελάσσονα
---------------------------------	---------------------------------

1.3 Λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω απάντησή σας και συγκρίνοντας τα δύο (2) αποσπάσματα, ποιο τρόπο χρησιμοποιεί ο συνθέτης για να αποδώσει το νόημα των στίχων του κάθε αποσπάσματος; (Κυκλώστε μία (1) απάντηση).

[1]

A. διαφορετικό είδος κλίμακας

B. διαφορετική τονικότητα

Γ. διαφορετική τονική περιοχή (register)

Δ. διαφορετική μελωδία

2. Σάς δίνεται απόσπασμα μμ. 123-127

waltz: Mein Va - ter, mein Va - ter, jetzt fasst er mich an!

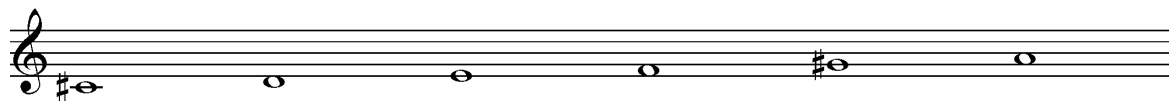
Δικαιολογήστε πως το συνθετικό στίλ του Σούμπερτ ανήκει στο μεταίχμιο του κλασικισμού και του ρομαντισμού, αναφέροντας ένα (1) μουσικό χαρακτηριστικό του αποσπάσματος που αφορά το κάθε στίλ. [1]

2.1 Κλασικό στοιχείο **συμμετρική μελωδία, ισορροπημένη φράση, ευκρινής κατάληξη μελωδίας, περιορισμένα άλματα με μέτρια χρήση αλμάτων στη μελωδία, απλό μέτρο και ρυθμοί, ομοφωνική υφή, συγχορδιακή κάθετη διάσταση/ οριζόντια προοπτική, κοσμική μουσική, κ.ά.**

2.2 Ρομαντικό στοιχείο **χρωματικές αλλοιώσεις στη μελωδία, διάφωνο διάστημα μεταξύ φωνής και δεξιού χεριού του πιάνου, έκφραση με θέμα το παράξενο και το μακάβριο, ένταση *fff*, κ.ά.**

Αρνολντ Σαίνμπεργκ, «Peripetie», Μέρος IV από τα Πέντε ορχηστρικά κομμάτια,
Έργο 16

1. Στα μμ. 1-2 ακούγεται το πρώτο εξάχορδο του έργου:

1.1 Στα μμ. 6-13 ακούγεται ένα νέο εξάχορδο από την Ορχήστρα.

Εστιάζοντας στο μ. 13 του μέρους των Κόρνων σε Φα, γράψετε τις υπόλοιπες τρεις (3) νότες του νέου εξαχόρδου στα σημεία που σας υποδεικνύονται με αστερίσκο. **3X0,5= [1,5]**

Musical score for Horns in F major, measures 13-17. The score is for four horns (I, II, III, IV). The key signature is one sharp (F#). The music features a melodic line with dynamics ranging from *pp* to *f*. The measure number 13 is indicated at the top right.

1.2 Κυκλώστε την επιλογή που προσδιορίζει τη σχέση των δύο (2) εξαχόρδων. **[1]**

- A. είναι ακριβώς τα ίδια
- B. είναι τα ίδια, με τονική διαφορά 3η μικρή το δεύτερο προς τα κάτω
- Γ. έχουν την ίδια διαδοχή διαστημάτων**
- Δ. είναι εντελώς διαφορετικά

1.3 Σε σχέση με την πιο πάνω απάντησή σας, τι επιτυγχάνει με αυτό ο συνθέτης; **[0,5]**

- A. τη χρήση των κανόνων της τονικής αρμονίας
- B. την εδραίωση ενός τονικού κέντρου σε όλο το έργο
- Γ. την ενότητα του έργου**
- Δ. την παράθεση νέου θεματικού υλικού

Μάνος Χατζιδάκις: Κινηματογραφική μουσική στην ταινία «Στέλλα» (1955)

Σας δίνεται φωτογραφικό υλικό από δύο (2) πλάνα της σκηνής του γάμου στην Καστέλλα.

Πλάνο 1

Πλάνο 2

1. Αναφορικά με το Πλάνο 1:

1.1 Ποιος χορός ερμηνεύεται; **τσάμικος**

[0,5]

1.2 Αναφέρετε ένα (1) χαρακτηριστικό του χορού που τού προσδίδει αρρενωπότητα. [0,5]
ανδρικός χορός, βαρύς χαρακτήρας/βαριά διάθεση, αργός χορός, αριστοτεχνικές κινήσεις του κορυφαίου, λεβέντικη διάθεση κ.ά.

2. Αναφορικά με το Πλάνο 2:

2.1 Γράψετε δύο (2) από τα όργανα που απαρτίζουν την ορχήστρα μαζί με το πιάνο. [0,5]
0,25 + 0,25

σαντούρι

βιολί

κλαρίνο

2.2 Από ποιο μουσικό πολιτισμό προέρχεται η ορχήστρα;

[0,5]

ελληνικό παραδοσιακό

3. Σύμφωνα με τις πιο πάνω απαντήσεις σας, συμπληρώστε τα κενά που υπάρχουν στην ακόλουθη δήλωση. **2 X 0,5 = [1]**

«Τα πιο πάνω στοιχεία σκιαγραφούν τον χαρακτήρα του Μίλτου ως μια **ηγεμονική/ πατριαρχική/ στερεοτυπική** μορφή, τα οποία αποτελούν συστατικά της **ρωμέικης** εθνικής ταυτότητας».

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ